

USUSRET NOVIM HORIZONTIMA

Mijenjanje realiteta za strukovno obrazovanje i osposobljavanje Aktivnosti Cedefop-a u razdoblju 2019.-20.

UPRAVLJANJE TRANZICIJOM

Tranzicija je ključna riječ koja obilježava politički okvir za razdoblje 2019. - 2020., u kojem djeluje Cedefop. Novoimenovana Komisija postavila je ambiciozan cilj za EU: prelazak na zeleno i digitalno gospodarstvo koje je u službi ljudi i nikoga ne zanemaruje. Kako bi ova transformacija bila uspješna, potrebno je više ulagati u vještine i cjeloživotno učenje za sve. Budući da će sve odrasle osobe trebati usavršavanje postojećih i stjecanje novih vještina, strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO) igrat će ključnu ulogu u strategiji održivog rasta.

Cedefop je spreman surađivati s Komisijom, državama članicama i socijalnim partnerima na razvoju i provedbi agendi o vještinama i strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Agencija se fleksibilno prilagođava novim potrebama dionika i u skladu s ovlastima - da radi na strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, vještinama i kvalifikacijama - koje su definirane revizijom Uredbe (koja je stupila na snagu 2019. godine). Zadržavanjem tripartitne strukture upravljanja Uredba osigurava da Cedefopova istraživanja, analize i podrška državama budu poveznica između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te tržišta rada. Potvrđuju to postignuća iz 2019. godine i aktivnosti iz 2020. godine kao što je vidljivo iz primjera koji slijede.

NOVI ANALITIČKI SUSTAVI O VJEŠTINAMA U SVIJETU DINAMIČNIH PROMJENA

Kako bi pomogli osobama i tvrtkama upravljati tranzicijom prema novim vještinama i vrstama rada, potrebno je prilagoditi SOO i kvalifikacije. Sveobuhvatni analitički sustavi o vještinama i tržištu rada (labour market and skills intelligence, LMSI) koji idu u korak s dinamičnim razvojem i predviđaju dugoročne trendove su preduvjet tomu. Cedefop je u dobroj poziciji da podrži države članice EU, socijalne partnere i druge dionike u ovom procesu. Anticipiranje vještina je u središtu Cedefopova interesa.

U 2020. godini bit će dostupni Cedefopovi rezultati evaluacije upravljanja vještinama u Bugarskoj, Estoniji, Grčkoj i Slovačkoj. Ove evaluacije su Cedefopova podrška zemljama u njihovom radu na jačanju anticipacijskih kapaciteta i korištenju LMSI-a za podršku socijalnom dijalogu i kreiranju politika SOO-a, profesionalnog usmjeravanja, zapošljavanja, sektorskog razvoja i inovacijskih strategija.

Dokazi u realnom trenutku

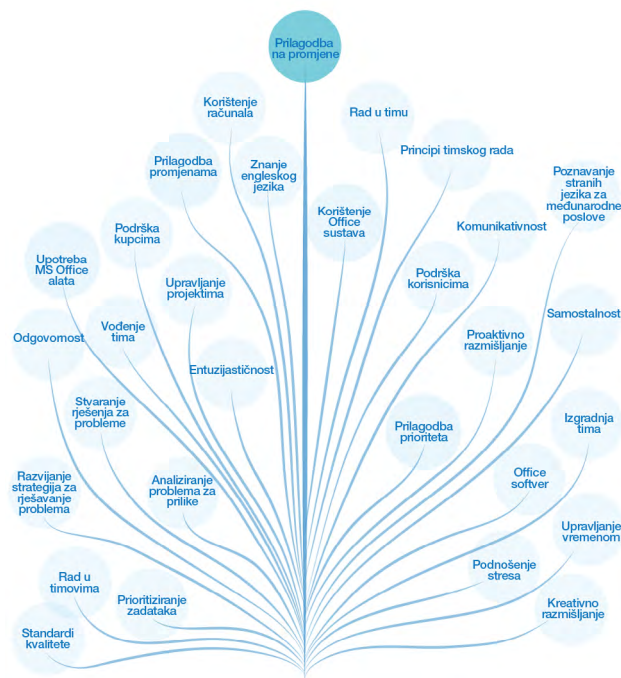
Aktivnosti unaprjeđivanja postojećih i stjecanja novih vještina moraju biti usklađene s postojećim i novonastajućim zahtjevima za vještinama. Brzina promjena zahtjeva prilagođavanje i kombiniranje tradicionalnih i suvremenih metoda prikupljanja i analize podataka kako bi se osigurali dokazi o ponudi i potražnji vještina i neskladu između njih. Učenje strojeva i druge metode umjetne inteligencije pomažu da LMSI bude brži i detaljniji.

Cedefop je ušao u novo područje djelovanja i razvio **informacijski sustav u realnom vremenu**, koristeći velike skupove podataka (big data). Sustav pokazuje kako se postojeći poslovi mijenjaju i koji se novi poslovi pojavljuju, što klasična predviđanja ne omogućavaju.

Cedefop je analizirao više od 70 milijuna internetskih oglasa za posao u svim državama članicama i na svim jezicima. Podaci pokazuju koje poslove poslodavci nude i koje vještine traže na nacionalnoj razini i u svakoj pojedinačnoj državi. Prilagodba na promjene visoko je na listi u svim državama. Rad u timu, korištenje računala, znanje engleskog jezika i podrška korisnicima također su vrlo tražene vještine. Transverzalne vještine predstavljaju trećinu svih navedenih vještina u natjecajima, tehničke vještine manje od polovice, dok digitalne vještine predstavljaju četvrtinu. Ove informacije mogu poslužiti i kao smjernice za tražitelje posla.

Skupovi podataka za 18 zemalja bili su dostupni krajem 2019. godine, a 2020. godine baza podataka bit će u potpunosti dovršena. Cedefop će također

SLIKA 1. VJEŠTINE KOJE POSLODAVCI ŽELE

Izvor: Cedefop.

pripremiti i priručnik o metodama predviđanja tehnoloških vještina i usredotočiti se na kombiniranje različitih načina prikupljanja informacija kroz LMSI u svrhu podrške učenja o politikama i ciljanog djelovanja.

Prognoze vještina nakon 2030. godine

U skladu sa svojim mandatom, Cedefop će u proljeće 2020. godine objaviti nove dugoročne prognoze o ponudi i potražnji vještina u EU. Ove redovite prognoze jedina su usporediva analiza kretanja na tržištu rada u EU koja uzima u obzir različite zemlje, sektore i zanimanja.

Prognoze će obuhvatiti vremensko razdoblje od 15 godina. Cedefop će također analizirati podatke kako bismo razumjeli na koji će način Europski zeleni plan, sve veća upotreba automatizacije i umjetne inteligencije te starenje stanovništva utjecati na ponudu i potražnju vještina.

Pogled na budućnost rada i učenja

Oblikovanje javnih politika danas zahtijeva razumijevanje kako ćemo raditi i učiti u budućnosti. Povremeni honorarni poslovi posredovani online platformama i dalje čine samo mali, ali brzorastući, postotak poslova. Taj trend ima implikacije na potrebe za vještinama, način na koji se stječu i usklađuju s poslovima, a samim time i na tradicionalno strukovno obrazovanje i puteve cjeloživotnog učenja ljudi.

Cedefopova *CrowdLearn* studija prva propitu-

je ova pitanja upotpunjujući tako rad Zajedničkog istraživačkog centra Komisije i OECD-a. Rezultati studije pokazuju da je za uspjeh na današnjem digitalnom tržištu potreban jedinstveni spoj vještina i osobnih karakteristika. Izvješće će biti objavljeno tijekom 2020. godine. Rezultati studije već su predstavljani na seminarima u Bruxellesu, koje Cedefop organizira u suradnji s predsjedništvima Vijeća EU.

DOPRINOS POLITICI RAZVOJA VJEŠTINA

Za upravljanje tranzicijom i razvoj putova cjeloživotnog učenja i karijere, ljudi i organizacije trebaju učinkovitu pomoć u svim fazama.

Povezivanje profesionalnog usmjeravanja i vrednovanja

Vrednovanje informalnog i neformalnog učenja i profesionalno usmjeravanje pomažu u ocjeni vještina stečenih izvan okvira formalnog obrazovanja, stavljanju tih vještina u upotrebu i identificiranju obrazovanja koje je potrebno da bi se upotpunili nedostaci. I jedno i drugo ključni su dijelovi uspješnih strategija modernizacije postojećih i stjecanja novih vještina.

Cedefopova studija, objavljena 2019. godine, baca svjetlo na to kako najbolje unaprijediti, međusobno povezati i koordinirati te međusobno ovisne službe. Ona ukazuje na potrebu za sveobuhvatnom politikom ili (pravnim) okvirom koji obuhvaća zanimanja i obrazovne sektore, s jasno definiranim ciljevima, ulogama i odgovornostima. Za to je potreban opsežan dijalog i zalaganje kreatora politika, socijalnih partnera i širokog kruga dionika. Rezultati studije i analiza ažuriranog Europskog inventara priznavanja neformalnog i informalnog učenja za 2018. godinu, u kojoj Cedefop sudjeluje, koristit će se u izvješću Komisije o nacionalnom napretku država u skladu s preporukom Vijeća za 2012. godinu. 2020. godine Cedefop će također objaviti izvješća o evaluaciji nacionalnih sustava profesionalnog usmjeravanja, koja su pripremili *CareersNet* članovi Agencije.

Ishodi učenja u praksi

Ishodi učenja polazišna su točka za profesionalno usmjeravanje i vrednovanje neformalnog i informalnog učenja. Oni čine osnovu kvalifikacijskih okvira u svijetu, promiču međunarodnu usporedivost kvalifikacija i podržavaju reforme obrazovanja i osposobljavanja. Ovisno o svrsi, ishodi učenja se različito definiraju.

Na inicijativu UNESCO-a, Cedefop - zajedno s ETF-om sudjeluje u razvoju međunarodnog priručnika za pomoć onima koji trebaju razviti i primijeniti ishode učenja. U priručniku će biti predstavljena iskustva i izazovi stručnjaka iz različitih regija, a dobiveni podaci bit će objavljeni u publikaciji te na mrežnoj stranici s

definicijama i primjerima iz različitih zemalja. Cedefopov doprinos generirat će se iz njegova Europakog priručnika, foruma o obrazovnim politikama iz 2018. godine i istraživanja o korištenju ishoda učenja za usporedbu kvalifikacija.

Razumijevanje javnog mnijenja

Omogućavanje i podrška pristupu cjeloživotnom obrazovanju nisu dovoljni da bi se ono zbilja dogodilo. Da bismo bili u stanju ohrabriti više ljudi da razvijaju svoje vještine, važno je razumjeti kako oni percipiraju SOO i njegove prednosti. S obzirom na golemu potrebu za razvojem vještina, drugo Cedefopovo istraživanje o percepciji SOO-u u javnosti fokusirano je na gledišta i stavove o kontinuiranom osposobljavanju.

Inicijalni nalazi sugeriraju da Europljani svih razina obrazovanja u velikoj mjeri uviđaju vrijednost obrazovanja odraslih za profesionalni i osobni razvoj, traženje posla i zaradu. Cjeloviti rezultati studije bit će objavljeni tijekom 2020. godine i raspravljani na ključnim događanjima na razini EU, uključujući i Europski tjedan strukovnih vještina. Odnosit će se na ulogu i učinkovitost učenja odraslih, kao i na službe savjetovanja i profesionalnog usmjeravanja.

KONTINUIRANA PODRŠKA POBOLJŠANJU I REVITALIZACIJI SOO-A

Kada je riječ o mladima, trenutno gotovo trećina učenika na višoj srednjoškolskoj razini u SOO-u pohađa programe koji kombiniraju učenje u školi i učenje temeljeno na radu. Sve se više cijene i programi naukovanja kao učinkoviti način za bolju usklađenost s potrebama za vještinama poslodavaca i gospodarstva.

Poboljšanje naukovanja

Duga povijest kvalificiranja mladih ljudi za održive poslove i razvoj kvalificirane radne snage osigurali su naukovanju središnje mjesto u politikama EU. Sve više ga se smatra i vrijednom prilikom za stjecanje više razine kvalifikacija (razina 5 EKO-a ili viša) te za usavršavanje postojećih i stjecanje novih vještina. Stoga je objavljivanje Cedefopove **istraživačke studije o naukovanju odraslih** 2019. godine bilo pravovremeno.

Cedefop je i u 2019. godini nastavio suradnju s državama i socijalnim partnerima na proširenju i poboljšanju naukovanja te pružanju podrške Europskom savezu za naukovanje putem:

- obogaćivanja baze podataka u svrhu učenja o politikama i u svrhu razvoja;
- davanja potpore provedbi europskog okvira za kvalitetna i učinkovita naukovanja;
- poticanja na razmišljanje o budućnosti naukovanja.

Budući da troškovi poduzeća mogu predstavljati prepreku širenju naukovanja, države daju poticaje, posebno za mala i srednja poduzeća, za sudjelovanje u osposobljavanju i/ili kako bi se otvorili prema specifičnim ciljanim skupinama. Nova Cedefopova baza podataka predstavlja različite mogućnosti i instrumente financiranja za motiviranje poslodavaca na otvaranje mjesta za naukovanje i za ohrabrivanje pojedinaca da odaberu naukovanje.

Baza podataka o financiranju naukovanja:

- sadrži informacije o oko 30 sustava financiranja naukovanja;
- predstavlja više od 50 instrumenata financiranja;
- omogućava usporedbu između država;
- daje pregled za više od 20 država.

Ove sveobuhvatne informacije o financiranju nadopunjuju Cedefopovu bazu **podataka o programima naukovanja**.

Objekti baze podataka pomažu pratiti napredak država u primjeni **Europskog okvira za kvalitetno i učinkovito naukovanje**. U tu svrhu Cedefop je **usporedio informacije iz baza s kriterijima koji su postavljeni u kvalitativnom okviru**. Cilj je razviti jednostavan interaktivni alat koji će korisnicima omogućiti izravno prikupljanje relevantnih informacija i stvaranje “kontrolne ploče za implementaciju”.

U stvaranju baza podataka Cedefop je usko surađivao s **mrežom nacionalnih stručnjaka** koja je uspostavljena radi poboljšanja razumijevanja shema naukovanja. Forum o obrazovnim politikama 2020. godine usmjerit će se na različite pristupe osiguravanja kvalitete naukovanja. Bit će dostupni preliminarni rezultati međunarodnog istraživanja o dugoročnoj mobilnosti naukovanja.

Sljedeći koraci za naukovanje

Sve brže promjene na tržištu rada, novi oblici rada i učenja te promjene modela suradnje i partnerstva nužno će dovesti do preispitivanja naukovanja. Na eventu kojeg su zajednički organizirali Cedefop i OECD 2019. godine, raspravljana su najnovija istraživanja o utjecaju ovih trendova na programe naukovanja.

Cedefop and OECD symposium The next steps for apprenticeship

7 October 2019

Predstavljeni primjeri i scenariji uključuju suradničko osposobljavanje, upotrebu digitalizacije i naukovanje na razini visokoga obrazovanja. Simpozij će Cedefopu poslužiti kao osnova za razmišljanje o tome

kako najbolje pomoći kreatorima politika u razvoju budućih programa naukovanja.

Promicanje ključnih kompetencija u SOO

Dokazi prikupljeni putem Cedefopove analitike pokazuju kako ključne kompetencije postaju sve važnije za poslove. One su ključne za cjeloživotno učenje, zapošljivost i osobni razvoj. Jedan od najvećih izazova je pronalazak prave kombinacije strukovnih i transverzalnih vještina. Ključne kompetencije bile su jedan od prioriteta europske suradnje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

Cedefopova komparativna studija istražila je kako države promiču i uključuju pismenost, višejezičnost i digitalne vještine u redovno strukovno obrazovanje. Studija otkriva da politike koje uključuju ključne kompetencije doprinose promjenama u redovnom SOO-u. Studija će biti objavljena 2020. godine, ali o prvim rezultatima se raspravljalo na sastanku glavnih direktora za SOO tijekom rumunjskog predsjedanja i na radionici Cedefopa. Tijekom te radionice održana je panel diskusija čija je glavna tema bila vizija oblikovanja ključnih kompetencija u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

Otkrivanje skrivenih trezora informacija

Usporedba i analiza karakteristika, trendova i progresu u SOO-u zahtijeva temeljito razumijevanje i dobru informiranost o načinu funkcioniranja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u svakoj državi. To je i preduvjet za učenje o politikama. Od svog osnutka prije 45 godina, Cedefopu je temeljna aktivnost pružati informacije o sustavima SOO-a. U proteklih dvadeset godina podaci su prikupljeni putem ReferNet-a, Cedefopove mreže partnera u državama članicama EU, Islandu i Norveškoj. Informacije o sustavima bile su temelj aktivnosti koje provode Cedefop i njegovi partneri. Godine 2019., Cedefop je ovaj jedinstveni izvor informacija stavio u prvi plan.

Baza podataka jednostavna je za korištenje i omogućava korisnicima:

- dobivanje informacija o više od 35 sustava SOO-a;
- generiranje više od 2.500 stranica podataka kroz jedinstvenu pristupnu točku;
- usporedbu podataka po državama i temama;
- shematski prikaz nacionalnih sustava SOO-a;
- preuzimanje nacionalnih izvješća.

Ova baza podataka pomaže kreatorima politika, socijalnim partnerima, istraživačima i drugim dionicima da bolje razumiju sličnosti i razlike nacionalnih sustava SOO-a. Ona također pruža informacije o vrstama programa, razinama kvalifikacija do kojih vode, udjelu učenja temeljenog na radu, pružateljima SOO-a

i ciljnim skupinama. Podaci će se ažurirati svake dvije godine uz mogućnost pristupa starijim podacima.

TRAJNI NAPORI ZA POSTIZANJE EFIKASNOSTI, SINERGIJE I UČINKOVITOSTI

Cedefop je u 2019. godini dao značajan doprinos Europskom tjednu strukovnih vještina: su-oblikovao je 'SOO za sve – vještine za cijeli život' konferenciju i doprinio događanju 'SOO u svijetu i za svijet'. Nagrada #CedefopPhotoAward ponovno je bila sastavni dio natječaja za izvrsnost u SOO-u.

Europska suradnja: pogled u prošlost i planiranje budućnosti

Budući da jedan ciklus zajedničkih politika u SOO-u završava 2020. godine, Cedefop je zajedno s ETF-om analizirao napredak koji su države postigle tijekom proteklih godina u odnosu na zajednički dogovorene prioritete za SOO. Nalazi izvješća koja su redovito rađena informirali su razmišljanja Savjetodavnog odbora Europske komisije za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ACVT-a) o budućnosti SOO-a. O završnom izvješću raspravljat će se na događaju u lipnju 2020. godine, koji agencije zajednički organiziraju, pod pokroviteljstvom hrvatskog i njemačkog predsjedanja. Rezultati će utjecati i na novu strategiju za unaprjeđenje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koja će biti definirana 2020. godine.

Stvaranje operativnih sinergija

Cedefop nastavlja sa svojim naporima poboljšanja administrativne učinkovitosti i jačanja suradnje s drugim agencijama dijeljenjem ekspertize i usluga.

Novije inicijative usmjerene su na udruživanje tematskog znanja kako bi se stvorila sinergija. Cedefop i Eurofound zajedno provode četvrto u nizu Europsko istraživanje o poduzećima. Ono se fokusira na poveznice između vještina u poduzećima i poslovnih strategija (uključujući odgovore na digitalizaciju) i njihova utjecaja na poslovne rezultate. Osim podjele troškova, analiza rezultata profitira i radi udruživanja stručnog znanja dviju agencija. Ona će pomoći kreatorima politika da izrade na dokazima utemeljene politike za bolje radne uvjete zaposlenika, uključujući i osposobljavanje, i politike koje podržavaju nastojanja poduzeća. Cedefop i Eurofound objavit će rezultate istraživanja na zajedničkom događanju 2020. godine.

Cedefop će i dalje podržavati svoje visoko stručno osoblje kroz kontinuirano stručno usavršavanje i zdravo i sigurno radno okruženje posvećeno dijalogu, inovacijama i učenju. Nastavit ćemo i s nastojanjima da poboljšamo naše upravljanje energijom i okolišem. Mi ostajemo posvećeni najvišim etičkim standardima,

integritetu i usklađenosti s propisima i preporukama revizora.

OKVIR 1. CEDEFOP U BROJEVIM

Cedefopov rad se citira u oko 167 političkih dokumenata i izvješća Vijeća, Europske komisije, Europskog parlamenta i socijalnih partnera EU i u i 98 radova međunarodnih organizacija, kao što su OECD, ILO i UNESCO
150 doprinosa radova međunarodnih organizacija, kao što su OECD, ILO i UNESCO sastancima na visokoj razini organiziranih u svrhu podrške provedbi politika i 52 doprinosa drugim konferencijama i velikim događajima
838 citata u znanstvenim publikacijama u razdoblju 2018.-19.
424.000 preuzimanja Cedefopovih publikacija
Europass: više od 20 milijuna posjeta i više od 25 milijuna životopisa izrađenih putem interneta
Promet na mrežnoj stranici: 790.000 posjeta, 1.335.000 pregleda
EU Skills Panorama: gotovo 50% više korisnika u odnosu na 2018. godinu
Stopa ispunjenosti u odnosu na plan zapošljavanja: 95%
Stopa provedbe proračuna: 99.99%

Izvor: Cedefopov sustav mjerenja uspješnosti.